

Informativni list povodom držanja morskih prasića i zečeva

Očekivano životno doba: Zečevi i patuljasti zečevi mogu doživjeti 12 godina, morski prasići mogu doživjeti 8 godina.

Troškovi

Životinja	60-150 CHF	Zavisno od toga da li su životinje kastrirane
Početni troškovi	600-2000 CHF	Za životinje odgovarajući ograđeni prostor, posude za hranu i vodu, kućice otporne na promene vremena, zakloni, cevi...
Godišnji troškovi	oko 500 CHF	Ishrana, troškovi veterinara, boravak u pansionima za životinje tokom godišnjeg odmora ili za potrebnu negu kod kuće
Ostalo	Dodatni veterinarski troškovi mogu u znatnoj meri prevazilaziti kupovnu cenu životinje.	

Morski prasići i zečevi su životinje koje se nalaze u stalnom pokretu

Pre odluke o držanju morskih prasića ili zečeva budući držaoci kućnih ljubimaca moraju prikupiti temeljna obaveštenja od strane stručnjaka i pomoću stručne literature. Morski prasići i zečevi nisu životinje koje možete maziti, već su izuzetno osetljivi na preopterećenost! Glavni uzrok smrtnosti kod morskih prasića koji se drže kod kuće jeste nedovoljno kretanje. Da bi se morski prasići i zečevi osećali ugodno, moraju se čuvati u velikim ograđenim prostorima koji omogućavaju izdašno kretanje. Morskim prasićima je u zatvorenim prostorijama potrebno najmanje 1,5 do 2 m² (npr. kod od strane Švajcarskog društva za zaštitu životinja preporučenog vivarijuma za morske prasiće), u slučaju držanja na otvorenom prostoru tokom celokupne godine najmanje 4m² (npr. kod od strane Švajcarskog društva za zaštitu životinja preporučene kućice otporne na promene vremena bambino). Zakonski minimum za držanje dva morska prasića iznosi ½ m² zemljišne površine. Zečevi, kao i patuljasti zečevi, nisu pogodni za držanje kod kuće, budući da tu ne mogu da praktikuju svoj prirodni nagon za kopanjem, te se pri držanju kod kuće takođe ne raspolaže dovoljnom površinom, koja je potrebna za smeštaj odgovarajuće velikog ograđenog prostora. Njima je potrebno 6m² ili više prostora. U ograđenom prostoru mora se nalaziti više dobro izolovanih utočišta odnosno kućica, koje treba da omogućavaju izdašan zaklon i predstavljaju mesta za skrovište. Osim toga, ograđeni prostor trebalo bi da bude zaštićen i delimično zasenčen. Ukopana ograda predstavlja sredstvo protiv upada kuna ili lisica te takođe sprečava bekstvo zečeva. Zakonski propisana minimalna površina za držanje zečeva zavisna je od telesne težine i iznosi između 3400 cm² (oko 50 x 70 cm) za dva patuljasta zeca do 2,3kg telesne težine i 9300 cm² za dva velika zeca.

Morski prasići i zečevi su druželjubive životinje

Morski prasići žive u grupama po ugledu na harem (jedan mužjak i više ženki), zečevi u celokupnim porodičnim bratstvima. I jedni i drugi su veoma druželjubive životinje, kojima su potrebni ostali pripadnici njihove vrste kako bi se osećali

ugodno. Nije prihvatljivo kako držanje samo jedne, izolovane životinje, tako i držanje jednog morskog praseta zajedno sa jednim zecom, budući da obe vrste imaju potpuno različite načine ophođenja, te jedno drugom ne mogu zameniti pripadnika vlastite vrste. Najbolje je držati jednog kastriranog mužjaka morskog praseta sa više ženki ili pak samo ženke ili samo kastrirane mužjake. Zečevi se, na primer, mogu držati kao par, pri čemu je mužjak kastriran, dok ženke mogu jedna prema drugoj biti veoma svađalački raspoložene.

Gde kupovati? Na šta obratiti pažnju?

Morske prasiće ili zečeve treba kupovati u prihvatilištima za životinje određene organizacije za zaštitu životinja, u prihvatilištima za glodare ili u specijalizovanim radnjama za kućne ljubimce, koje svoje životinje drže na što je moguće bolji način te mogu pružiti merodavne savete, tako npr. u radnji koja poseduje sertifikovanu oznaku kvaliteta VZFS Codex. Važno je obratiti pažnju na to, da se ne kupuju zečevi sa ekstremno izraženim osobinama (patuljasti zečevi, angora zečevi i ovnljiki zečevi – izuzetno mali, predugačko krzno, predugačke uši). Patuljasti zečevi jako su skloni tome da imaju probleme sa zubima, koji opet zahtevaju redovne, često dvonedeljne posete veterinaru zbog brušenja sekutića ili kutnjaka. Stoga je bolje držati nešto veće rase. Takođe, i preduga dlaka kod morskih prasića i zečeva može izazvati probleme, jer se dlaka lako može zamrsiti te se mora odseći. Bolje je stoga držati životinje sa kratkom dlakom.

Odustanite u potpunosti od kupovine životinja putem interneta! Životinje koje su ponuđene na prodaju putem interneta često potiču iz pogona masovne proizvodnje i bivaju odgajivane pod zastrašujućim uslovima. Ilegalna trgovina sa životinjama takođe se, putem besplatnih oglasa, odvija putem interneta, te se često dešavaju i prevare.

Šta je morskim prasićima potrebno?

Morski prasići su plašljive životinje sklone bekstvu. U slobodi preko 30 vrsta predatora lovi morske prasiće. Morski prasići stoga upotrebljavaju uvek iste utabane staze, te se uvek najradije zadržavaju u blizini skrovišta i skloništa, da bi brzo bili u stanju da se sakriju. Stoga im je u zatočeništvu potrebno mnoštvo mogućnosti za skrivanje, u svakom slučaju više mogućnosti za skrivanje nego što se u ograđenom prostoru nalazi morskih prasića: Kućice, brvnarice, cevi od plute, glinene cevi te grane gusto obrasle lišćem kao zaklon. U njih se mogu povući i kada žele da se osame od ostalih morskih prasića. Ova skloništa se ne smeju podizati te se morski prasići ne smeju izvaditi iz njih, osim u slučaju čišćenja kaveza! To inače dovodi do preopterećenosti i patnje morskih prasića. Morski prasići su izuzetno osetljivi na vrućinu. Obratite pažnju tokom leta u slučaju visokih temperatura. Suprotno tome, hladnoća tokom zime gotovo da im i ne škodi, ukoliko imaju veliki ograđeni prostor (najmanje 4m²), izolovana skloništa i dovoljan broj pripadnika svoje vrste oko sebe (više od 4 morska praseta). Tokom zime samo im je potrebno više hrane, naročito zrnaste hrane.

Šta je potrebno zečevima?

Patuljasti kunići, koji se često nazivaju i patuljastim zečevima, imaju iste potrebe kao i veći zečevi. Neodložno Vas moramo odvratiti od držanja zečeva u uobičajenim stajama za zečeve. U njima zečevi zakrčljaju, mišići im oslabe, ne mogu više da se kreću skakutajući, što je svojstveno njihovoj vrsti, te uopšte ne mogu da kopaju. Držanje zajedno sa grupom zečeva, u velikim ograđenim prostorima koji omogućavaju izdašno kretanje, još najpre može ogovara potrebama zečeva. Ograđeni prostor za zečeve mora bezuslovno pružati više mogućnosti za obezbeđenje skloništa, izolovane brvnarice, cevi, kućice, te u njemu moraju biti zastupljene uzdignute visoravni.

Ishrana koja odgovara vrsti

Kako zečevi, tako i morski prasići jedu pre svega vlaknastu biljnu hranu, dakle travu, zelje i seno. Stoga uvek treba da bude na raspolaganju dovoljno svežeg sena, koje nije buđavo. Svakodnevno bi trebalo da dobijaju i svežega zeleniša (salata, trava, zelje, povrće), morski prasići uz to i voće, kao i žuto, crveno i zeleno povrće, koje je bogato vitaminima (npr. feferone), budući da u svom organizmu ne mogu sami da proizvedu vitamin C, već moraju da ga unose sa hranom. Zrnastu, kao i hranu koja

sadrži skrob, trebalo bi veoma obazrivo davati, pošto se životinje inače mogu preterano ugojiti i ranije uginuti. Zečevi i morski prasići imaju veoma osjetljivu probavu, te zbog toga nije preporučljiva nagla promena režima ishrane. U svrhu glačanja zuba češće treba obezbediti sveže granje za glodanje i ishranu, dok morskim prasićima grane služe i kao zaklon. Smreka, jela, leska, vrba, bukva, breza, lipa, te neprskane voćke nisu otrovne.

Kontrola razmnožavanja

Od razmnožavanja životinja trebalo bi odustati, jer je smeštanje mladunaca u za njih zaista odgovarajući životni prostor izuzetno teško, a osim toga mnoštvo ovih dugovečnih životinja u prihvatilištima za životinje ili prihvatilištima za glodare očekuje dodeljivanje novog doma. Mužjaci morskih prasića i zečeva mogu se veoma rano, u dobu od nekoliko nedelja starosti i sa telesnom težinom od oko 300 g kastrirati, te odmah zatim ponovo biti integrisani u grupu. Veterinari će Vam rado pružiti savet povodom ranog kastriranja i kastriranja uopšte, što predstavlja zahvat koji se preduzima pod anestezijom.

Životinje i godišnji odmor

Najbolje je da morski prasići i zečevi, pošto su izuzetno osetljivi na preopterećenost, budu ostavljeni kod kuće u njihovom ograđenom prostoru, gde bi bili hranjeni i negovani od strane stručne i pouzdane osobe. Kao alternativno rešenje mogu biti ostavljeni u posebnom pansionu za životinje ili prihvatilištu za životinje, za šta cena iznosi između 15 do 30 švajcarskih franaka dnevno. Napuštanje životinja je kažnjivo i može biti kažnjeno sa globom u visini do 20 000 švajcarskih franaka.

Morski prasići, zečevi i deca

Morski prasići i zečevi, koji bivaju držani na način koji odgovara njihovoj vrsti, pružaju deci zanimljive mogućnosti za posmatranje. Ipak, odrasla osoba mora preuzeti odgovornost te uputiti i nadgledati decu prilikom ophođenja i nege ovih životinja. Iako se morski prasići i zečevi lako pripitomjavaju, oni ipak nisu životinje za maženje. Oni nisu pogodni za nošenje, milovanje i maženje. Budući da se morski prasići ne brane, često se pretpostavlja da oni u tome uživaju, ali je to za njih zapravo veliko opterećenje, a ponekad čak i istinsko mučenje. Zečevi se češće brane nego morski prasići, ali takođe ne vole kada ih podižete iz ograđenog prostora.

Obaveštenja i mesta za kontaktiranje

- “Morski prasići”, “Zečevi i patuljasti zečevi” (na nemačkom, francuskom i italijanskom jeziku), “Prospekt odgovarajućih ograđenih prostora”, besplatni informativni listovi. Schweizer Tierschutz STS, Dornacherstrasse 101, Postfach, 4008 Basel, telefon: 061 365 99 99, telefaks; 061 365 99 90, www.tierschutz.com, sts@tierschutz.com, besplatne savetodavne usluge (na nemačkom, francuskom i engleskom jeziku), besplatne brošure, adrese domova za prihvatanje životinja, dečji klub www.krax.ch.
- Brošure „Morski prasići – kako pravilno držati životinje“ i „Zečevi – kako pravilno držati životinje“ (na nemačkom, francuskom i italijanskom jeziku), u izdanju Saveznog zavoda za pitanja veterine BVET. Priručnik može biti besplatno poručen kod Saveznog zavoda za pitanja veterine BVET, te može biti memorisan u formatu PDF sa internet stranice BVET – www.bvet.admin.ch i www.tiererichtighalten.ch.
- Ograđeni prostor u skladu sa potrebama vrste za morske prasiće i zečeve, npr. kućica otporna na promene vremena bambino, može biti poručen kod www.kleintierstaele.ch.
- Knjige koje se mogu veoma preporučiti: „Odgovarajuće držanje u skladu sa vrstom – osnovno pravo i za morske prasiće“ i „Odgovarajuće držanje u skladu sa vrstom – osnovno pravo i za (patuljaste) zečeve“, autor Ruth Morgenegg, cena za svaku knjigu pojedinačno iznosi 34,- švajcarska franka, Kaufmann-Verlag. Prihvatilište za glodare, ograđeni prostor.
- Telefon na koji se možete obratiti radi savetodavnih usluga i posredovanja povodom nabavke životinja - Ruth Morgenegg: telefon: 0900 57 52 31 (2,13 švajcarska franka za minut razgovora), www.nagerstation.ch.